

Nr 218

Utlåtande i anledning av väckta motioner om inrättande av skolpsykologbefattningar.

(2:a avd.)

I två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Lindblom m. fl.* (I: 421) och den andra inom andra kammaren av herr *Ohlin m. fl.* (II: 513), har, såvitt här i fråga, hemställts, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om förslag till 1957 års riksdag om successivt inrättande av skolpsykologbefattningar.

Till stöd för detta yrkande har anförts att den mest angelägna uppgiften på det skolsociala området vore att tillgodose behovet av fackutbildade skolpsykologer. Genom psykologutredningens betänkande och förslag hade en god grund lagts. Särskilt torde böra understrykas utredningens krav på att skolpsykologerna skulle ha undervisningserfarenhet och att därför lärarexamen skulle fordras för erhållande av skolpsykologkompetens.

Statsutskottet har i vederbörlig ordning inhämtat yttranden från skolöverstyrelsen och statskontoret.

Skolöverstyrelsen har framhållit att ett successivt inrättande av skolpsykologbefattningar vore helt i linje med överstyrelsens önskemål och att utredning härom påginge inom överstyrelsen.

Statskontoret har anfört följande.

Beträffande de skolsociala frågorna är enligt motionärernas uppfattning den mest angelägna uppgiften att tillgodose behovet av fackutbildade skolpsykologer. Genom psykologutredningens förslag hade en god grund lagts.

I utlåtandet den 12 maj 1955 över utredningens betänkande framhöll statskontoret för sin del, att ämbetsverket alls icke kunde anse, att utrymme funnes för förverkligande av så kostnadskrävande åtgärder, som utredningen förordat. Utredningen hade funnit, att ett årligt utbildningsbehov av ungefär 40 psykologer med akademisk examen föreläge, vilket gav statskontoret anledning uppmärksamma, att inom åtskilliga områden brist rådde på akademiskt utbildad arbetskraft — såsom läkare och lärare — och att utbildandet av ett dylikt antal psykologer kunde antagas motsvara en lika stor avtappning från andra områden inom arbetslivet, där akademisk examen erfordrades. Härvid ville statskontoret särskilt understryka, att den avsevärda bristen på lärare nödvändiggjort långt gående åtgärder från statsmakternas sida. Enhetskolans fortsatta utbyggnad jämte det under 1950-talet särskilt stora antalet barn i skolåldern syntes även för den närmaste framtiden medföra ett stort behov av lärare av olika kategorier. Det syntes fördensskull föga välbetänkt att — såsom utredningen ansett — inrätta kombinerade lärar- och skolpsykologtjänster, helst som utbildningen vid lärar-

högskolorna syntes komma att medföra en förstärkning av de psykologiska och pedagogiska momenten i lärarutbildningen.

Statskontoret torde härmed ha angivit sin uppfattning i frågan om inrättande av skolpsykologbefattningar. Ämbetsverket vill endast tillfoga, att det i motionerna förordade kravet på lärarexamen och undervisningserfarenhet synes belysa, att förutsättningar icke föreligga f. n. för inrättande av dylika tjänster. Statskontoret avstyrker sålunda, att motionerna i nu nämnd del föranleda någon riksdagens åtgärd.

Utskottet får framhålla att på grund av i skilda sammanhang gjorda erfarenheter en skolpsykologverksamhet torde komma att bli av betydande värde för skolor av olika typer och skoldistrikt av varierande struktur.

Enligt vad utskottet erfarit har skolöverstyrelsen i sina anslagsäskanden för budgetåret 1957/58 hemställt om inrättande såsom försöksanordning av tre regionala skolpsykologtjänster. Den i förevarande motionsyrkande berörda frågan är alltså för närvarande föremål för Kungl. Maj:ts prövning.

Utskottet förutsätter att Kungl. Maj:t ägnar frågan allvarlig uppmärksamhet i samband med budgetberedningen och finner vid sådant förhållande icke anledning för riksdagen, att såsom i motionerna I: 421 och II: 513, såvitt här i fråga, påyrkats, i skrivelse till Kungl. Maj:t göra framställning i ämnet.

Utskottet hemställer alltså,

att motionerna I: 421 och II: 513, såvitt här är i fråga, icke må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 4 december 1956

På statsutskottets vägnar:

MARTIN SKOGLUND

Närvarande: se under utlåtandet nr 215; dock att herr Helén deltagit i stället för herr Malmborg i Skövde.